

(ע"ז), המבחר בדרך של משפט האלהים שהתקדים החשובים בעבודת ה' נעזרו לאהרן בלבד ולא לשאר נשיאי העדה. לעומת זאת סיפור קרח הלוי יסודו דווקא באותו הרובד של ס' במדבר המדגיש את ההבחנה בין מעמדם של הכהנים לבין מעמדם של הלויים (השווה במ' ג-ה, ד-ט; ח-ה-כז; יח-אב). גם סיפור הנשיאים וגם סיפור קרח הראשוני משתלבים אפוא יפה ברקע הכללי של ס' במדבר, והלקח היוצא מהם הוא זכות היתר של הכהונה הן לגבי השבטים החילוניים והן לגבי הלויים. רופף יותר הקשר עם סיפור דתן ואבירים. לעירוב סיפור זה עם הסיפורים הכהניים גרמו המוטיבים המשותפים של המרד וההכרעה במשפט אלהים. לעניין זה יש גם לשים לב, כדעת ליורד, לבקשת משה מה' שלא יפנה אל מנתנים של דתן ואבירים (במ' נז, טו). משמע שאף הם ניסו לזכות לאישור צדקתם מאת ה' בדרך של משפט פורחני.

על הבעייה מה הם המשברים בתולדות הכהונה המשתקפים בסיפור קרח ע"ז כהנה; לויים. על דבר הקרבת הקטורת ע"ז קטרת.

הפרושים לספר במדבר ועוד:
טורסיני, פסיפס של קרח, 162–164; י. ליורד, חקרי מקרא ומגילות מדבר יהודה, ירושלים תשל"ב, 30–9.
H. S. NYBERG, Svensk Esetetisk Årsbok 12 (1947), 214–236; G. Hort, Australian Biblical Review, 1959, 2–26; J. LIVER, Scripta Hierosolymitana 8 (1961), 189–217; S. LEHMING, ZAW 74 (1962), 291–321; H. SCHMID, Mose, BZAW 110 (1968), 96 s.; S. E. LOEWENTHAM, Biblica 50 (1969), 403.

קרח – ע"ז שָׁרָה.

קרי וכתב' – במקומות מרובים במקרא (800–1500 לפי כתבי-יד חדשים; ועי' להלן) נמסר שיש לקרוא חיבה לא כמו שהיא כתובה, אלא בדרך אחרת. צורת כתיבת התיבה נקראת "כתיב" והאופן שבו יש לקרוא "קרי". לא כל כתבי-יד מתאימים במקומות שבהם נמסרו הערות כתיב וקרי. במקומות שבהם תיבות הכתיב והקרי שונות הרבה זו מזו, רוב כתבי-יד מתאימים בסיומן הערות כתיב וקרי. אך במקומות שבהם ההבדל קטן יותר, כתבי-יד אחד מסמן הערת כתיב וקרי וחברו אינו מסמן. כך, למשל, יש כתבי-יד, כגון כתבי-יד ששון 507, המסמנים כתיב וקרי בכל מקום שפוצה אותה כתיב כינוי כגון אהלה, והם מעירים: אהלוּ, אָךְ רוב כתבי-יד אינם מעירים על צורות כאלו. צורות בלתי גיולות של כתיבה מלאה או חסרה, כגון: צָפוּ (יש נז, י); כתבי-יד לינגרד B19a: צפוי, ק. כתבי-יד ארם-צובה: לָ (חט). יָכָתִי (אירוב א.כא), יָכָתִי (יר' לב.לה; כתבי-יד לניב' גר B19a: חטאי, ק. כתבי-יד ארם-צובה: ח' חט א). מְבִי (יר' י טו), יָעֻבָר (יש' כז; כתבי-יד לינגרד B19a: יעבר, ק. יתיר י, כתבי-יד ארם-צובה: י מל), יָפֹלֶה (מש' כב, יד), יָפֹקֶה (שה"ש ב,יא), יָרָא (חזק' לד, י) – המסמנים בכתבי-יד אחדים ככתיב וקרי, ואילו אחרים מעירים רק: מלא, חסר, או שאינם מעירים דבר.

בגלל הבדלים אלו שונים כל כך מספרי הערות כתיב וקרי בכתבי-יד השונים ולפי החוקרים השונים. המעט מונה 800 הערות, ובכתבי-יד כגון כתבי-יד לינגרד B19a יש

הנבדלים נמנים בפירושו. מלבד דתן ואבירים: כל האדם אשר לקרח (שם ש.לב) כלומר גם בניו שעליהם כתוב בבמ' כו, יא: ובני קרח לא מתו.

[ג] השקפות החוקרים וביקורתן. – מסתברת דעתם של רוב החוקרים שסיפור דתן ואבירים שמרדו במשה ונבלעו באזנה היה מעיקרו סיפור בלעז; וע"ז במ' אף יש לשים לב להערתו של ליורד שמעשה דתן ואבירים מסופר בתה' ק"ו. לפני מעשה העגל כמאורע שקרה בראשית המסעות במדבר ולא בסופם כמו בסיפור קרח. מכל מקום אין לקבל את הצעתו של ל'המנג המשוחרר סיפור קדום שבו חמישים ומאתיים הנשיאים העלו נגד משה אותם הדברים שהסיפור הקיים שם כפיהם של דתן ואבירים. הסיפור על מרדם של ראשי ראובן דווקא נגד הנהגתו של משה מוכן כל צרכו מתוך המסורת הרואה בראובן את הכור יעקב, כלומר את החוק שבשכני ישראל בימי קדם. הסיפור משקף אפוא את גדולתו של ראובן בתחילת ההיסטוריה של עם ישראל ואף את ירידתו.

ניתוח שאר יסודות הסיפור באסכולה מיסודם של קינן וילהאלן מתבסס על הסברה שקרח היה במסורת הקדומה ראשם של חמישים ומאתיים נשיאי העדה ששללו את זכויות היתר של הכהונה. מכאן מגיעים בעלי אסכולה זו לירי המס' קנה שקרח נחשב ברובד הקדום של המסורת הכהנית לישר-אל. כי אין זה סביר להניח שראש נשיאי העדה השולל את זכויות היתר של הכהונה, יבקש את הכהונה לעצמו. על כן הם מזהים אותו עם בן חבורן, איש יהודה (דה"א כג, ב). מפרק זה יש להבדיל לפי דעתם את קרח הלוי שדמותו שייכת למסורת הכהנית המאוחרת המשתקפת בבמ' טז, ח. י. אך ניתוח זה מפליג יתר על המידה בחשיבותו של קרח בן חבורן שאין לנו עליו ידיעות כלשהן.

[ד] הסיפור הראשוני על קרח הלוי וזיתו לספורים האחרים. – נראה יותר להניח שקרח שבטי-רור קרח מעיקרו לוי היה. אלא שרק בשלב מאוחר של תולדות המסורת נספח לשתי הקבוצות האחרות של המורדים (לתן ואבירים, ולמאתיים חמישים הנשיאים) ונהפך בעיבוד האחרון לראשם של כלל המתקוממים, המכונים בעיבוד אחרון זה של הסיפור: עדת קרח. מכאן מסתברים גם חילופי המסורת בדבר מותו של קרח: בעוד שהסיפור אינו מניח מקום לספק, שהנשיאים היו בין הנשרפים, דתן ואבירים בין הנבלעים (ורק במזמור המאחר קי.י"ח הם נבלעים ונשרפים גם יחד), הרי סופו של קרח עצמו אינו ברור מתוך פשט הסיפור בעיבודו האחרון. בראשיתו מסופר שהשתתף במבחן המתחות ומכאן מתחייבת המסקנה שששרף. ואילו בחלקו השני של הסיפור הוא מוכרז בפירוש עם הנבלעים. מסתבר אפוא שסיפור קרח מאוחר מסיפור הנשיאים ומסיפור דתן ואבירים ונצמד לשניהם גם יחד בשיבוים השונים. הדעת נותנת שהמסורת הראשונית ייחסה את שילול זכויות היתר של הכהונה לנשיאי העדה דווקא. להשערה זו מסייע המשך הכתוב בבמ' יז, הכולל שלושה סיפורים (שם ש.א.ה.רטו, טז-כז) המסמנים כלום את זכויות היתר של הכהונה, וגולת הכותרת שלהם הוא הסיפור הילשישי. סיפור משה אהרן

(לנסתרת) בקרא: היא. ייתכן שלסוג זה שייכים גם: יִרְאִיָּה (יר' לו.יג.יד), הנקרא: יראיה; יִשְׁשֹׁכר (לקריאת בן-אשר), הנקרא: יִשְׁכָּר.

זמן ההקתה. – הערות כתיב וקרי מן הסוגים 1 ו-11, שנמנו לעיל, וכן הקרי התמיד בשם הייח – כולם מוזכרים בתלמוד והם אפוא עתיקים ביותר. לעומת זאת רבות מן ההערות מסוג 2 הן בעיקר תוצאה של הקנט סימני הנקוד, ונוצרו על-ידי שנתקבל כתיב מלא מדי לגבי טקסט מנוקד. הן אפוא מאוחרות להתקנת הניקוד ונקבעו כנראה לא לפני מאה ח'. מכאן גם אי-ההתאמה בין הספרים, בייחוד לגבי ההערות מסוג זה. אבל אף-על-פי שהערות רבות של כתיב וקרי לא נקבעו לפני התקנת הניקוד, לא קבעו בעלי המסורה הערות כאלו אלא במקום שיש סתירה בין הטקסט והניקוד. אך לא (כפי שמעיר יפה אליהו בחור) ביחס לניקוד ולטעמים גופם, כגון ביחס לכתיב פתח במקום קמץ או טעם בא במקום טעם, אף לא ביחס למלעיל ומלרע, דגש ורפה, שִׁין ושׁין וכדומה. שאר סוגי כתיב וקרי נתקנו בוודאי אחרי התקנת הסוגים העתיקים ולפני התקנת המאוחרים. יסודה של מערכת כתיב וקרי כבר היה קיים אפוא בזמן התלמוד, ובו נזכרות גם הערות מאוחרות של כתיב וקרי מלבד אותן שמן הסוגים שנמנו למעלה. אבל אין להניח שכל המערכת של כתיב וקרי כבר היתה קיימת בתקופה זו, ולא הושלמה מערכת זו עד ימי אחרוני בעלי המסורה.

השבעים מרוממים לפעמים לפי הכתיב ולפעמים לפי הקרי, ללא הכרעה. אין הכרעה גם בבדיקת התאמתו של נוסח מנילות המקרא שנמצא במדבר יהודה לכתיב או לקרי. מעניין, שמשלשה המקומות שבהם בא ביש' כתיב וקרי בגלל לשון נקיה, נמנחת מנילות ישעיהו א פסע בקרי: ת[...].בנה (יש' יג.טז), אך פעמיים ככתיב: חריהמה, שניהמה (יש' לו.יב).

המקור. – הוצעו שיטות שונות להסברת מקורן של הערות כתיב וקרי. אבל כולן אינן מניחות את הדעת ואינן מסבירות את כל הדוגמאות. שיטה אחת אומרת שהקרי אינו אלא הצעת תיקון שרירותית של בעלי המסורה, שרשמו את הצעותיהם בגלילין, כקרי. נגד השערה זו נאמר בעיקר הנימוק, שיש דוגמות (אמנם נדירות ביותר) שבהן הקרי אינו עדיף על הכתיב, ואף נופל ממנו, כגון: הָרָצָא (בר' חז' – חז' – חז'א קרי; מְגִדִּיל (ש"מ"ב כב.ג) – מְגִדִּיל קרי. אחרים סבורים שהיה מעין כתביד מופתי, ארכיטיפוס, והרשום בו נקבע ככתיב, ואילו הקרי הוא שינויי נוסחאות מכתביד אחרים. עוד אחרים סבורים שהיו כתיב וקרי משמר המקומות קטן יותר, 7 ו-5, והתלמוד קובע שהם "הלכה למשה מסיני".

קרי תמיד. – מצויות חבבות אחדות הנקראות תמיד כאופן שונה משהן נכתבות, ומבחינה זו הן שייכות לסוג כתיב וקרי, אם כי לא נקרא שם כתיב וקרי על-ידיהן. בראש וראשונה שם היר"ה, הנכתב: יהוה (מבט בלתי ידוע) ומתנקד: יְהוָה או יְהוֹה (קרי: אֲדֹנָי), וכן: יְהוָה או יְהוֹה, יְהוֹה (קרי: אלהים). עניין זה כבר הוזכר בתלמוד (פסח ג. ע"א): "לא כשאני נכתב אני נקרא. נכתב אני ביד"ה" ונקרא אני באל"ף דל"ת". שם ירושלם נקרא: ירושלים. הוא

בוודאי אף פחות מכן, ואילו המרבה מגיע עד 1300 ואף 1500 הערות.

רוב המחלוקות שנמסרו בשם מדנחאי ומערבאי (ע"ע מסורה [1], 3) דנות בכתיב וקרי. לפעמים קובעים מערבאי הערת כתיב וקרי במקום מסוים ולמדנחאי אין הקרי שונה עם מן הכתיב, ולהפך. בסך הכל חולקים מדנחאי ומערבאי על יותר מן 10% מהערות כתיב וקרי בנביאים וכתובים, אך מספר אי ההתאמות בין כתביד בכלים וטכניים בענייני כתיב וקרי גדול יותר.

סוגים. – הערות כתיב וקרי אפשר לחלקן לסוגים אלו: (1) לשון נקיה. – 16 מקומות יש לקרוא חיבה אחת במקום הכתיב שנאמר בלשון לא נקיה, כגון: תשגלה כתיב, תשכבה קרי (יש' יג.טז), עפלים כתיב, תחורים קרי (ש"מ"א חז' – סוג זה כבר הוזכר בתלמוד: לא המקראות הכתובים בתורה לגנאי וקריין אותן לטוב (מג' כח.א). (2) צורות בלתי יגלות של כתיב מלאה או סתרה, עד כדי שיבוש בהבנת המלה, נקראות גם הן כתיב, והקרי מוסר את הצורה המקובלת, כגון: קָקָסִם (יח' כא.כח) – כקסם קרי, וכיצוא בדוגמאות שנמנו למעלה. כפי שצויין שם, בכתביד מרובים מקומות כגון אלו אינם מכונים כתיב וקרי כל עיקר. (3) תיקון צורות עתיקות או דיאלקטיות, שאינן משמשות בדרך-כלל בלשון המקרא כגון: אתי (מל"ב ד.טז.כג; ועוד) – אָת קרי; לְכִי (מל"ב ד.ב) – לָךְ קרי; שִׁבְרָה (מל"א כב.מט) – שְׁבָרָה קרי (מסורות); צרופה (תה' כו, ב) – צָרְפָה קרי; דוּיָג (ש"מ"א ככ.יא; ועוד) – דוֹאָג קרי; ודומים רבים.

(4) סוגים אחרים. – בשאר סוגי הערות כתיב וקרי אפשר לראות חוקיני טעויות מסוגים שונים: טיפוסיות, כגון: ויקלה (ש"מ"ב כיד) – ויקהלו קרי; שינויים בחלוקת חבבות, כגון: ידעתה שחר (איוב לח.יב) – ידעת השחר קרי; הוספת אותיות, השמטת אותיות, החלפת אותיות, שינויים בנחיתות שמות ופעלים, ואף החלפת חבבות שלמות, שהיא נדירה ביותר, כגון: ברכב (מל"ב יט.כג) – ברב קרי; העיר (מל"ב כד) – חצר קרי. הערות רבות מסוג זה ניתנות להתפרש כשינויים בצורה, כגון: שְׁכִית (יח' טז.ג; ועוד) – שבות קרי; יְהוּדִיִּים (א' ח.א; ועוד) – יהודים קרי; נַעַר (בר' כד.י; ועוד) – נערה קרי.

(5) קרי ולא כתיב, כתיב ולא קרי. – המסורה מוסרת על 10 מקומות שבהם יש לקרוא חיבה כחתיבה, ועל 8 מקומות שבהם חיבה כחתיבה, אך אין לקרוא. סוגים אלו כבר הוזכרו בתלמוד, שבו אמנם מספר המקומות קטן יותר, 7 ו-5, והתלמוד קובע שהם "הלכה למשה מסיני". (6) קרי תמיד. – מצויות חבבות אחדות הנקראות תמיד כאופן שונה משהן נכתבות, ומבחינה זו הן שייכות לסוג כתיב וקרי, אם כי לא נקרא שם כתיב וקרי על-ידיהן. בראש וראשונה שם היר"ה, הנכתב: יהוה (מבט בלתי ידוע) ומתנקד: יְהוָה או יְהוֹה (קרי: אֲדֹנָי), וכן: יְהוָה או יְהוֹה, יְהוֹה (קרי: אלהים). עניין זה כבר הוזכר בתלמוד (פסח ג. ע"א): "לא כשאני נכתב אני נקרא. נכתב אני ביד"ה" ונקרא אני באל"ף דל"ת". שם ירושלם נקרא: ירושלים. הוא

האחרון (ח.ח.) וגם בכ"ד לחודש (ט.א.ג.). אמנם לא נאמר שם במפורש כי העם התחייב למלא אחד דברי התורה הנקראת לפניהם אך הדבר ברור מתוך תגובת דעה. העם ככה בשמעו את דברי התורה (ח.ח.) התורה והשתחוה (ט.א.ג.) יתרו על-כן, מסתבר שקריאת התורה שעליה מסופר בנחמ' ח, א – ט.ג אינה אלא הכנה לכריתת האמנה שבפס' י, שבה הכריזו המפגנים והקל' כי הם באים באלה ובשבעה ללכת בתורת האלהים אשר ניתנה ביד משה (פס' ל). מסתבר אפוא שקריאת התורה בפני הציבור מקורה בקסבי' ברית שבחם הוקראו חוקי האל ומצותיו. וקריאת התורה במועד שנת השמיטה לפי דב' לא, אינה אלא מעין חזרה על דברי הברית לשם לימודם ושינוגם.

גם טקסי ברית במזרח הקדמון כללו הקראות פומביות ואף שם כמו בדב' לא, הייתה חובה לקרוא מפעם לפעם את הדב' רים לפני המלך והעם. כך למשל נאמר בחזרה שכתה שפִּלְלִיש מלך חת עם מתנוּה מלך חור; בכל עת יקראו (את נוסח הברית) לפני מלך מיחני ולפני אנשי ארץ חור (צד אחר, שו' 36–37). ובחזרה חתי אחר שפירסם פרידריך, נאמר: והספר הזה (= ספר הברית) ייקרא לפניך שלוש פעמים בשנה למען תדעו (שו' 73–75). והוא הדין מבריתות מהתקופה ההלניסטית. גם שם מוזכרת החובה לקרוא את נוסח הברית (מתוך האסטילות) בפני כל האזרחים מדי שנה בשנה. בבריתות אשוריות מצינו שהעומדים בברית מצווים ללמד את בניהם את דברי הברית (חזוה אסרחדאן [מהדורת ויימן], שורות 387–388) בבריתן הקראה על-ידי (בורג) בדומה למה שמצינו בדב' לא.ג, וכן בדב' ד, י. ועוד.

הטעמים בחזיון חתים ואשוריים, המדברים בקריאה בציבור של דברי הברית, לא הוגבלו רק לבריתות שבין מדינות, אלא בדומה לבריתות שבמקרא, נמצאו גם בויקה להטלת מערכת חובות על הציבור ועל חלקים מיוחדים ממנו. החתים היו משביעים בברית את פקידיהם, כהניהם, חייליהם ולפעמים את העם כולו, וכן מצינו אצל האשורים התנב' סריות המוניות לשם ברית בויקה לעניינים פנימיים. יתרו על-כן, מלכי אשור היו שולחים שרים וסופרים לערי השדה כדי ללמד את התושבים יראת אלהים ומלך (השווה עז' ז, כה). בדומה למה שכתוב על יהושפט בדה"ב יז.ו.ט. ואפשר להניח שזו לא הייתה הוראה אקאדמית גרידא, כי אם הייתה כרוכה בהשבעתו ובחיובו של העם למלא את הצווים הנל' מדים.

קריאת התורה כפי שמצאנו בנחמ' ח, מקפלת בתוכה מנהגי קריאה כפי שנתפתחו ביהדות המאוחרת. עורא עמד על מגדל עץ, והשוה למה שמצינו גם אצל אישיות בבריתות הברית על ספר התורה: ויעמוד המלך על העמוד (מל"ב כג, ג; והשווה יא.יד), ובתקופת בית-שני הייתה כימה של עץ שעשו בעזרה לקריאת התורה במוצאי שביעית (מש' טוטה ז.ח; והשווה יוסף בן מתתיהו, קדמ' ד.ח.יב: 81). ואין צריך לומר שהכימה נעשתה נוהג קבוע בבתי-הכנסת שב' יהדות המאוחרת.

עם פתיחת הספר לעיני כל העם עמד העם על רגליו (נחמ' ח.ח). דבר התואם את מנהג ההגבלה ביהדות המאוחרת.

מתוך למקרא – בשיטת כתיב וקרי נקטו לעיתים רחוקות גם חיבורים מתוך למקרא, כגון כתב-יד א של בן-סירא, שבו באה במקום אחד הערה כזו: איש לא הו' (ח.ב.) – לו ק. ש. ראונפולד, מאמר בקרי וכתב, ויילנד הרביץ, ר. גורדס, הרביץ כו (ישיבה), 444–469; י. קטשר, הלשון והרקע הלשוני של מגילת ישעיהו, ירושלים תשי"ט, 413–469; E. N. Adler, JQR 12 (1900), 467; S. Bamberger, Jahrbuch der jüdisch-literarischen Gesellschaft 15 (1923), 217–265; 31 (1930), 39–83; R. Gordis, The Biblical Text in the Making, Philadelphia 1937; W. F. Albright, JBL 57 (1938), 223–224, 332–333; R. Gordis, ibidem, 329–331; H. M. Orlinsky, JAOS 60 (1940), 30–45; idem, JQR NS 31 (1940/1), 59–66; dem, HUCA 17 (1942/43), 267–292; idem, VT Suppl. 7 (1960), 184–192 ישי

קריאת התורה. – [א] שורשי הקריאה בתורה

בתקופת המקרא. – קריאת ספר התורה בציבור מוזכרת לראשונה בדב' לא.יג בויקה למצות הקהל, שם נאמר כי לאחר שכתב משה את התורה הזאת ונתנה לכהנים בני לוי ולקניי ישראל, ציווה אותם להקדיל את העם, האנשים הנשים והטף ואף את הגרים, במועד שנת השמיטה (ע"ע) ולקרא באזניהם את התורה הזאת. הביטוי התורה הזאת מצוי רק בס' דברים, ומכוון לס' דברים עצמו (השווה לביטוי, ספר התורה, שאף הוא מיוחד לס' דברים), ונראה שהמחוקק התכוון לקריאת משנה התורה. ואמנם כך נהגו כימי בית-שני (מש' סוטה ז.ח.).

מלשון הכתובים אין לדעת אם מצות הקריאה חלה על הכהנים והקניי, שבידיהם נא משה את התורה, או אולי היא חלה על המנהיג (כאן יהושע), כמו שהדבר היה כימי בית-שני. בפס' יא.יב באה פניה בלשון יחיד: תקרא, הקהל, וייתכן אפוא שהפניה מכוונת ליהושע שעליו מדובר בפסיקה הקדומת לזו שדנה בכתיבת התורה והקריאה בה (פס' דח). ואכן ביהו' ח.לדל-ה מצוי כי יהושע וכל הקרא את דברי התורה נוכח כל קהל ישראל: האנשים, הנשים, הטף והגרים. לפי דב' לא.יב קריאת התורה נועדה לשינון דברי התורה ולהוראתם לדורות הבאים: למען ישמעו ולמען ילימדו... ושמו יעשו את כל דברי התורה הזאת, ונביהם אשר לא ידעו ישמעו ולימדו ליראה את ה' אלהיהם כל הימים.

מעמד דומה לזה שתואר בדב' לא, מצינו בשמ' כד.ג.ח, שם מדובר בכתיבת ס' הברית (ע"ע), ובקריאתו על-ידי משה באזני כל העם (פס' ד.ז). אלא שכאן באים הדברים במסגרת של טקס הברית שבו מתחייב העם לעשות ולשמור, דהיינו לציית לחוקים שנקראו לפניהם ולקיימם.

אף הסיפור על ברית אישיותו במל"ב כג.א.ג שייך לעניין זה. לאחר מציאת ספר התורה במקדש אסף אישיות את כל העם למקטן ועד גדול וקרא באזניהם את דברי ספר הברית. אחר-כך כרת אישיותו ברית לפני ה' על כל הדברים הכתובים בהם על הספר, והעם עומד בברית.

בנחמ' ח, נאמר כי כל העם התאסף כאיש אחד ועורא קרא לפניהם מתוך ספר התורה ופרשנים פירשו את דברי התורה (פס' ג.ח). קריאת התורה נמשכה שם כמה ימים. התחילו הקריאה ביום אחד בחודש השביעי, והמשיכו למחרתו, וקראו בו במשך כל ימי חג הסוכות מן היום הראשון עד היום